

lippi' II. Hispaniarum Regis, sese opponeret Armis, copiar illius ex meris Lusitanis, & turba collectitia constabant. Unde fiebat, ut nullas copias, formam aliquam Exercitus representantes, ad manum haberet, nisi necessitate urgente. Agricolis enim & plebeis, qui non accipiebant stipendia, non erat integrum, agriculturam & officinis desertis, sub pellibus vivere. Conestagius, *lib. quinto, fol. 293*. Indeque postea, in praelio ab Albano, cum Lusitanis commisso; numerus caesorum non fuit magnus, propterea, quod Lusitani tam male se defenderant. Veruntamen ex illis ad mille occubuerunt, & ex Albani militibus pauciores, quam centum: adeo hebetia sunt arma populi, quae diuturno otio rubiginem contraxerunt: ut loquitur idem Conestagius, *libro septimo folio 355*. Sicque Hispani Lusitanicum Regnum, spatio quinquaginta dierum, prorsus eo modo, (ut ipsorum verbis utar) quo Regnum Calorum acquiritur, occuparunt: nimirum comedendo panem, & bibendo aquam, & a rebus alienis abstinendo. Hocque dicebant; quia solo buccellato vixerant, nec ullius loci, muris cincti, praeda ipsis fuerat concessa. Conestag. *libro octavo folio 399*. Pariter Achaeis nocuit, quod defensionem suam Macedonibus commiserunt, ipsi otio & dissolutionibus magnis sese dediderunt, Plutarchus in *Arato, folio mihi non-gentesimo quinto*. Pertinent huc, quae Achilles Traduccius, in *Turca vincibili, folio mihi ducentesimo octuagesimo secundo & seq.* scribit: Natura videtur Germanos complexione, & corporis dispositione, armorum & belli oneri perferendo, aptos procreasse; nec aliud ipsis deest, praeter exercitium, quo ob diuturnam Pacem caruerunt, eoque destituti timidiore in proximis expeditionibus (Hungaricis) extiterunt. Siquidem nemo eam fortitudine naturam dotatus est, ut primo hostium impetu (nisi ira sit commotus) animum non dimittat: verum ubi aliquoties ad manus cum eo fuit eventum, & pugnandi modum didicit, abjecto omni timore, ipse promptum in aciem descendit. Ejus rei exemplum in Italis visum fuit: qui ad Hydruntem, licet Bello assueti, ne aspectum quidem hostium ferre potuerunt; perciti novi hostis fama & timore: tum quod novam pugnandi formam prius non fuerant experti, adeo fuerunt perterriti, ut non dubitarint ex Ungaria copias quasdam evocare, qui Turcis resistere scirent. Sane usus atque necessitas, plurimum ad instruendas Milites in bellica disciplina conducunt: vidimus (ait ibidem Traduccius) in his ipsis Regionibus, veteres Germanorum Legiones, fortissimè sese in Bello gerere, & exiguo Militum numero, non modò hostem non fu-

B a gere,